

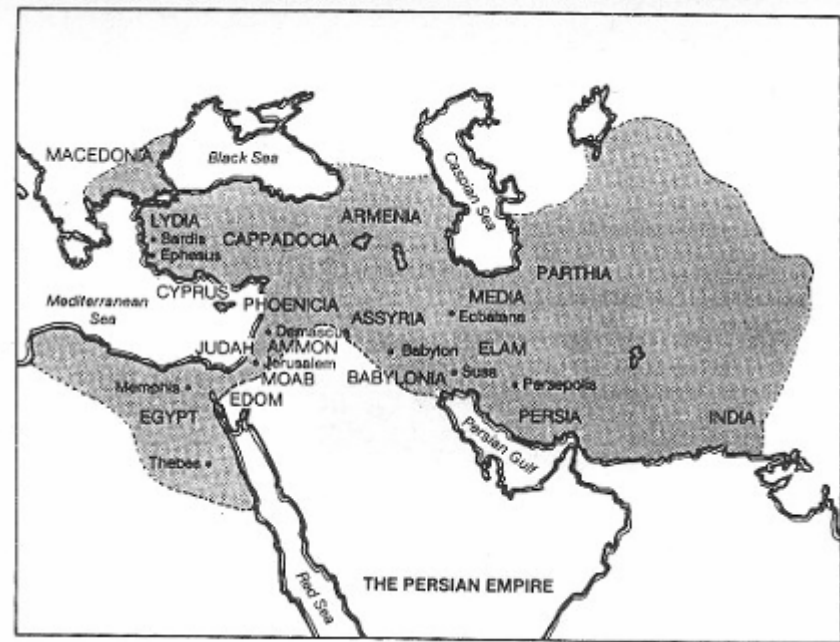
Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Izabrana pitanja SZ:
Vjera i politika u Starom zavjetu

Vjera i politika u Starom zavjetu

amdg.ffrz.hr → nastava

Estera

**Židovka –
perzijska kraljica**

U velikom carstvu

- Veličina kraljevstva Ahasverova (Kserkso Est 1,1)?
- Od Indije do Kuša (Etiopija) – 127 pokrajina (1,1; 8,9; 9,30) – PERZIJA
 - Prilike u djetinjstvu (2,7)?
- siročče kod bratića Mordokaja, lijepa
 - Ime (Est 2,7), otac (2,15)?
- *הדסה* *h^adassâ* = Mirta; *אֶסְתֵּר* Ištar?
- Otac Abihajil (2,15; 9,29)
 - Prvi koraci u 2,10.20:
- taji podrijetlo (2,10.20)
 - Čiju *naklonost* stječe (2,8s.17)?
- Hegej, čuvar harema (2,8)
- Kralj Ahasver – izabrana za kraljicu (2,17) – PASIVNA

Božja moć u ljudskoj slabosti

- Glavni problem knjige u Est 3,13
- Uništiti, pobiti, zatrti (KS);
istrijebiti, pobiti, posmicati (Š.)
– 3,13; 7,4 usp. 8,10
- *Pravi uzrok (3,6)?*
Datum (3,7)?
- Haman zamjera Mordokaju
- Datum ždrijebom Pur (3,7)
 - *Metoda (3,9)?*
- Mito kralju

Tiffany Dupont u filmu: One Night with the King (2006.)

Kraljica i spasiteljica

- *Drugi stupanj u Est 4,5?*
- **Kraljica, a ne zna za prijetnju (4,5)**
 - *Zahtjev Mordokajev u v8?*
- **Da posreduje kod kralja**
 - *Reakcija u v11?*
- **Prvo odbija (v11) – NEMOĆNA**
 - *Mordokaj: (Božji) plan 4,14b? – usp. Post 45,7*
 - **Josip: “Bog me posla pred vama radi izbavljenja” (Post 45,7)**
 - **kraljica radi ovoga časa (Est 4,14b)**
 - *Bitna Esterina PROMJENA u 4,16b:*
- **“ako poginem, poginem” – spremna život položiti**

- *Tri dana priprave (4,16)*
- **post – tko?**
- **Cijela zajednica; Estera i djevojke**
 - **voditeljica**

Iskrena teološka molitva

- **Pepeo na glavu, post (4,17k)**
- **Strah, tjeskoba (Est 4,17v.z):**
 - “Znaš tjeskobu moju...”
 - “oslobodi me od straha!...”
- **Samoća (17l.t usp. Post 2,18):**
 - “nemam nego tebe”
- **Božja uloga (17l.q.r):**
 - “kralj naš” (17l);
“kralj bogova” (17r)
 - “Nemoj predati
svoje žezlo” (17q)
- **Pogled na samu sebe u 17x.y:**
- **“Tvoja službenica” (17x.y)**
 - **Temelj povjerenja (17u):**
- **“Tebi je sve poznato, ti znaš...” (17u usp. Iv 21,17)**

Zagovornica prvo pred Bogom

- “od djetinjstva slušala” (17m)
 - O izabranju
 - O vjernosti
- Veselje samo u Bogu (17y)
- “Sagriješili *smo*” (17n):
 - Kajanje
 - Zagovor
- Konkretna molitva (17r.s)
 - “ohrabri me” (17r)
 - “metni u moja usta pravu riječ” (17s – usp. Pnz 18,18)

Sir John Everett Millais (1829-96)

Zagovornica pred kraljem

- Kako je primljena (5,1f=F9)?
- “ja sam tvoj brat”
 - 1. molba (5,4):
- Prva gozba s Hamanom (5,5-8)
 - 2. molba (5,8):
- Druga gozba (7,1-10)
- sučeljenje
 - Tripot kraljevsko obećanje: 5,3.6; 7,2
- “ako želiš i pola kraljevstva...”

- 3. molba za narod (7,3s):
- priznaje podrijetlo (2x “moj narod”)

Nove molbe

- ❑ Preokret na drugoj gozbi (Est 7,3-10):
- Haman optužen (v5.8)
 - ❑ raskrinkan (5)
 - ❑ za silovanje kraljice (8)
- Haman u vlastitoj klopci (7,10):
- Na vješalima za Mordokaja
 - ❑ Rat Gospodnji
- ❑ 4. nova molba za narod (8,5):
- Opoziv naredbe za pokolj
 - ❑ 5. molba (9,13):
- Produženje zapovijedi za 1 dan

Propast pretvorena u pobjedu

- ❑ Rasplet u 9,1:
- zator zatornika (9,1) – *Kada?*
 - ❑ 13.12. (na “svetu Luciju”, usp. 3,7)
- Umjesto pomora, pobjeda za יהודים *j^ehûdîm*
 - ❑ KS: Židovi, Š: Judejci
- konačni preokret (9,22):
- tuga u radost, blagdan
 - ❑ Ostvarenje Mordokajeve molitve (4,17h=D17):
 - ❑ Plač u veselje (KS)/žalost u radost (Š.)

Detalj Rembrandtova djela:
'Ahasver, Haman i Estera'

Zakon o *Purimu*

- **Zakon o *Purimu* (Est 9,32)**
 - *za koga (9,27)?*
- **Za cijelu zajednicu**
 - *koliko dugo (v28)?*
- **Trajno**
 - *Do sada zagovornica, a u 9,32?*
- ***Esterin zakon (9,32)***
 - **Kraljica – DOVRŠETAK razvojnoga puta**

